

آموزش حسابان یازدهم

آشنایی بیشتر با تابع

(فصل دوم - درس اول)

علی جبرا | سایت تخصصی آموزش ریاضی

ALIGEBRA.COM

۰۹۱۲۷۷۴۴۲۸۱ – ۰۹۱۲۷۷۴۴۳۸۹

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به سایت Algebra.com است و هرگونه استفاده از این اثر و انتشار آن در پایگاه های مجازی بدون کسب مجوز منوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

شرط تساوی دو تابع

$$f = g \quad \xrightarrow{\text{iff}} \quad \begin{cases} 1) D_f = D_g \\ 2) f(x) = g(x) \end{cases}$$

۱

اگر توابع $a + b$ کدام می‌تواند باشد؟ $g(x) = |x - a| \sqrt{x + ۲}$ و $f(x) = \sqrt{(x - a)^۴ (x - b)}$

-۹ ۱۲

-۷ ۱۳

-۵ ۱۴

-۳ ۱۵

$$x + ۲ \geq ۰ \rightarrow x \geq -۲$$

$$\mathcal{D} = [-۲, +\infty)$$

$$\sqrt{x + ۲} = \sqrt{x - b} \rightarrow -b = ۲ \rightarrow b = -۲$$

$$a = -۲ \rightarrow f = \sqrt{(x + ۲)^۴ (x - b)} \rightarrow [-۲, +\infty) \cup \{-۲\} \rightarrow a \geq -۲$$

$$a + b \geq -۲$$

چند تا از جفت توابع داده شده باهم مساوی هستند؟

~~X~~ $\begin{cases} f(x) = |x| \sqrt{x^r - 1} \rightarrow x \neq 0 \\ g(x) = \sqrt{x^r - x^r} \rightarrow x = 0 \end{cases}$

$x^r - 1 \geq 0 \rightarrow x^r \geq 1 \rightarrow \begin{cases} x \geq 1 \\ x \leq -1 \end{cases}$

$x^r - x^r \geq 0 \rightarrow x^r (x^r - 1) \geq 0 \rightarrow \begin{cases} x \geq 1 \\ x \leq -1 \end{cases} \cup \{0\}$

~~✓~~ $\begin{cases} f(x) = \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{2-x}} \rightarrow \begin{cases} x \geq 0 \\ x < 2 \end{cases} \rightarrow 0 \leq x < 2 \\ g(x) = \sqrt{\frac{x}{2-x}} \rightarrow \frac{x}{2-x} \geq 0 \end{cases}$

$0 \leq x < 2$

~~X~~ $\begin{cases} f(x) = \sqrt{\frac{x}{x-1}} \rightarrow \frac{x}{x-1} \geq 0 \rightarrow (-\infty, 0] \cup [1, +\infty) \\ g(x) = \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x-1}} \end{cases}$

$x \geq 0$

$x-1 > 0 \rightarrow x > 1$

~~✓~~ $\begin{cases} f(x) = \frac{x}{|x|} \rightarrow \mathbb{R} - \{0\} \\ g(x) = \frac{|x|}{x} \rightarrow \mathbb{R} - \{0\} \end{cases}$

۳

اگر دو تابع $f(x) = \frac{ax^r + b}{rx^r - c}$ و $g(x) = \underline{\underline{c}}$ کدام است؟ با هم مساوی باشند، $a + b + c = 0$

$$\xrightarrow{x = -1} -r - c = 0 \quad \xrightarrow{c = -r} \text{Circled: } c = -r$$

$$\frac{ax^r + b}{rx^r - r} = r \quad \xrightarrow{ax^r + b = rx^r - r} \underline{\underline{a}}x^r + \underline{\underline{b}} = \underline{\underline{r}}x^r + \underline{\underline{r}}$$

$$\begin{cases} a = r \\ b = -r \end{cases}$$

$$a + b + c = r + (-r) - r = -r = y$$

تابع $f(x) = (x - 1)\sqrt{1 - x}$ با کدام یک از توابع زیر مساوی است؟

$$g(x) = -\sqrt{(1-x)^4}$$
✓
✗

$$g(x) = \sqrt{(x-1)^4}$$
✗

$$g(x) = \sqrt{(1-x)^4}$$
✗

$$g(x) = \sqrt{-1-x^4}$$
✗

$$1-x \geq 0 \rightarrow -x \geq -1 \rightarrow x \leq 1 \rightarrow D = (-\infty, 1]$$

$$x-1 \geq 0 \rightarrow x \geq 1 \rightarrow [1, +\infty)$$

$$\sqrt{(1-x)^4} = \sqrt{(1-x)^2(1-x)} = |\underline{1-x}| \sqrt{1-x} = (1-x)\sqrt{1-x}$$

$$-\sqrt{(1-x)^4} = -\sqrt{(1-x)^2(1-x)} = -|\underline{1-x}| \sqrt{1-x} = (x-1)\sqrt{1-x}$$

۵

در کدام گزینه، توابع f و g مساوی نیستند؟

$$\begin{cases} 1-x \geq 0 \\ x-1 \geq 0 \end{cases} \rightarrow$$

$$\begin{cases} f(x) = \sqrt{1-x} + \sqrt{x-1} \\ g(x) = \sqrt{1-x} \times \sqrt{x-1} \end{cases} \stackrel{\text{۱}}{=}$$

$$\begin{cases} 1-x \geq 0 \\ x-1 \geq 0 \end{cases} \rightarrow$$

$$\begin{cases} f(x) = \frac{x}{x^r} \\ g(x) = \frac{x^r}{x^r} \end{cases} \stackrel{\text{۲}}{=} \rightarrow R-\{0\}$$

$$\begin{cases} x \neq 0 \\ x \neq 1 \end{cases} \rightarrow R-\{0, 1\}$$

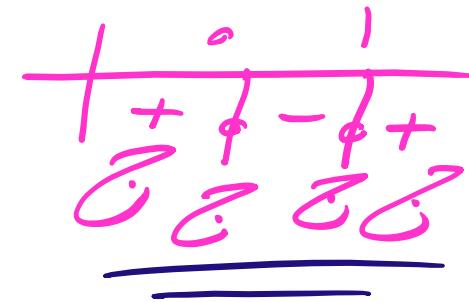
$R-\{0\}$

$$\begin{cases} f(x) = \frac{\sqrt{x^r}}{\sqrt{x^r}} \\ g(x) = \frac{x}{|x|} \end{cases} \stackrel{\text{۱}}{=} \rightarrow \frac{|x|}{x} = \frac{x}{|x|}$$

$R-\{0\}$

$$x-x \geq 0 \rightarrow \begin{cases} x=0 \\ x=1 \end{cases}$$

$$\begin{cases} f(x) = \sqrt{x^r - x} \\ g(x) = \sqrt{x} \times \sqrt{x-1} \end{cases}$$

$$\begin{array}{c} x \geq 0 \\ x \geq 1 \end{array} \rightarrow$$

کدام دو تابع داده شده مساوی‌اند؟

۶

$$\boxed{\frac{x}{|x|} = \frac{|x|}{x}}$$

$$g(x) = \frac{|x+1|}{x}, f(x) = \frac{x+1}{|x|} \quad \text{X}$$

$$g(x) = \frac{\sqrt{x^r}}{|x|}, f(x) = 1 \quad \text{X}$$

$$1) \quad x = -1 \rightarrow \begin{cases} f = -1 \times (-1) = +1 \\ g = -1 \times |-1| = -1 \end{cases}$$

$$2) \quad x = \frac{1}{2} \rightarrow \begin{cases} f = +1 \\ g = -1 \end{cases}$$

$$3) \quad \begin{cases} D_f = \mathbb{R} \\ D_g = \mathbb{R} \setminus \{0\} \end{cases}$$

$$g(x) = x|x+1|, f(x) = x(x+1) \quad \text{X}$$

$$g(x) = \frac{x^r - 1}{|x| + 1}, f(x) = |x| - 1 \quad \text{W}$$

$$\rightarrow \frac{|x|^r - 1}{|x| + 1} = \frac{(|x| - 1)(|x| + 1)}{|x| + 1}$$

$$= |x| - 1$$

۷

در کدام گزینه توابع f , g با هم مساوی‌اند؟

$$\sqrt{\cos^r x} = \underline{|\cos x|}$$

$$g(x) = \sqrt{1 - \sin^r x}, f(x) = \underline{\cos x}$$

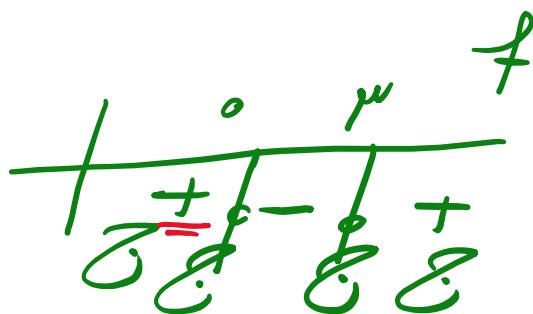
$$g(x) = \underline{\log_{\varphi} x}, f(x) = \underline{\log_q x^r}$$

$$g(x) = \cancel{\sqrt{x}} \cancel{\sqrt{x-3}}, f(x) = \sqrt{x^r - 3x}$$

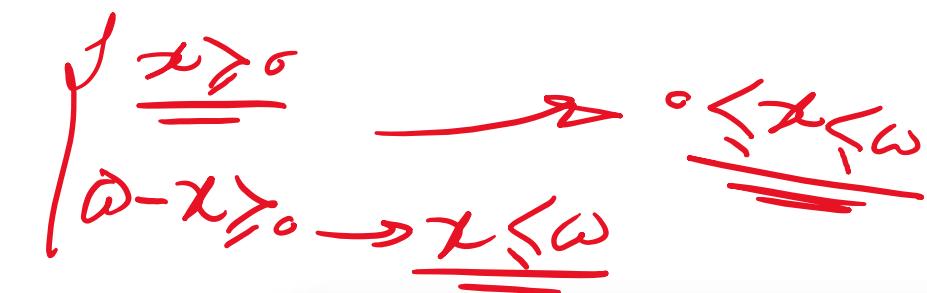
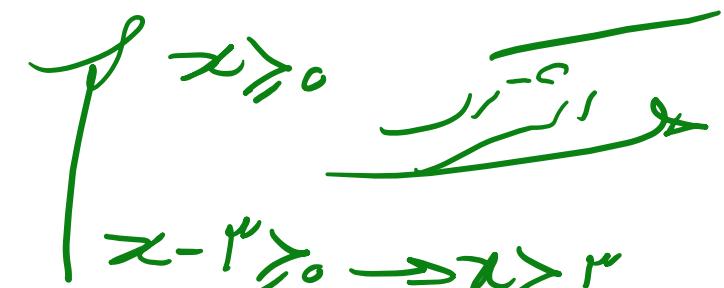
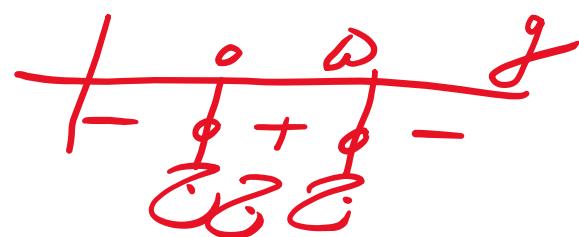
$$g(x) = \sqrt{5x - x^r}, f(x) = \cancel{\sqrt{x}} \cancel{\sqrt{5-x}}$$

$$\sqrt{f \times g} = \underline{f} \times \underline{\sqrt{g}} \quad \times$$

$$1) x^r - 3x \geq 0 \rightarrow \begin{cases} x=0 \\ x=\infty \end{cases}$$

$$2) \omega x - x^r \geq 0 \rightarrow \begin{cases} x=0 \\ x=\omega \end{cases}$$

در کدام گزینه دو تابع برابرند؟

۸

$$\begin{cases} f(x) = \frac{x}{|x|} \\ g(x) = \frac{\sqrt{x^2}}{x} \end{cases}$$

~~#~~

$$\begin{cases} f(x) = \log x^r \\ g(x) = r \log x \end{cases}$$

$$\begin{cases} f(x) = \tan x \cdot \cot x \\ g(x) = 1 \end{cases}$$

$$\begin{cases} f(x) = \frac{x^r}{x} \\ g(x) = |x|^r \end{cases}$$

۱) $D_f = R - \{0\}$

$D_g = R \quad X$

۲) $\frac{\sin x}{\cos x} \cdot \frac{\cos x}{\sin x} \rightarrow \sin x \cos x \neq 0 \rightarrow x \neq \text{o}, \frac{\pi}{2}, \pi, \frac{3\pi}{2}, 2\pi$

۳) $D_f = R - \{0\}$

$D_g = (\text{o}, \infty)$

۴) $g(x) = \frac{|x|}{x} = \frac{x}{|x|}$

در کدام گزینه دو تابع f و g مساوی یکدیگر هستند؟

$$\begin{cases} f(x) = \frac{x^r \sqrt{x-2}}{|x|} \\ g(x) = x^r \sqrt{x-2} \end{cases}$$

$$\begin{cases} f(x) = \frac{x \sqrt{x-2}}{|x|} \\ g(x) = \pm \sqrt{x-2} \end{cases}$$

$$\begin{cases} f(x) = \sqrt{x^r - 2x} \\ g(x) = \underline{\underline{\sqrt{x}}} \sqrt{\underline{\underline{x^r - 2}}} \end{cases}$$

$$\begin{cases} f(x) = \sqrt{x^r - 2x^r} \\ g(x) = |x| \sqrt{x-2} \end{cases}$$

ا) $x-2 \geq 0 \rightarrow x \geq 2 \rightarrow D_f = [2, +\infty) \quad D_g = [2, +\infty) \cup \{0\}$

ب) $f(x) \rightarrow x \neq 0$
 $g(x) \rightarrow x \neq 0$

ج) $\underline{\underline{x \geq 2}} \rightarrow f = \frac{x \sqrt{x-2}}{x} = \sqrt{x-2} \quad g = \boxed{\pm} \sqrt{x-2} \quad x$

د) $x \geq 2 \rightarrow f = \frac{x^r \sqrt{x-2}}{x} = x^{r-1} \sqrt{x-2} = g \quad \checkmark$

۱۰

در چه تعداد از موارد زیر تابع‌های f و g مساوی یکدیگر هستند؟

۲

$$\text{(ا) } \frac{x-1}{x+1} \geq 0$$

$$\rightarrow) 1-x^r \geq 0 \rightarrow -1 \leq x \leq 1$$

$$\begin{cases} 1-x \geq 0 \rightarrow x \leq 1 \\ 1+x \geq 0 \rightarrow x \geq -1 \end{cases}$$

$$\text{(ب) } 1-x \geq 0 \rightarrow x \leq 1$$

$$\gg \text{D}_f = [0, +\infty)$$

$$\text{D}_f = [0, +\infty) - \{1\}$$

$$\begin{cases} f(x) = \sqrt{1-x} \\ g(x) = \sqrt{1-x} \sqrt{1+x} \end{cases}$$

$$\begin{cases} f(x) = \sqrt{x}-1 \\ g(x) = \frac{x-1}{\sqrt{x}-1} \end{cases}$$

$$\begin{cases} f(x) = \sqrt{\frac{x-1}{x+1}} \\ g(x) = \frac{\sqrt{x-1}}{\sqrt{x+1}} \end{cases}$$

$$\begin{cases} f(x) = -\sqrt{(1-x)^r} \\ g(x) = (x-1)\sqrt{1-x} \end{cases}$$

$$f = -\sqrt{(1-x)^r(1-x)} = -\sqrt[1-x]{\sqrt{1-x}} = (x-1)\sqrt{1-x}$$

اگر $f = g$ باشد، اگر $g(x) = \frac{x+3}{x-k}$ و $f(x) = \begin{cases} \frac{x+3}{x-3} & x \neq 3 \\ \frac{x+3k}{x-k} & x = 3 \end{cases}$ کدام است؟

$$x=3 \rightarrow g = \frac{3+3k}{3-k}$$

$$\rightarrow 11 - 9k = 3 + 3k \rightarrow 9k = 10 \rightarrow k = \frac{10}{9}$$

کدام دو تابع با هم مساوی‌اند؟

$$g(x) = (\sqrt{x})^r \quad \text{و} \quad f(x) = x \quad \text{X}$$

$$g(x) = \sqrt{x|x|} \quad \text{و} \quad f(x) = (\sqrt{x})^r \quad \checkmark$$

$$g(x) = (\sqrt{x})^r \quad \text{و} \quad f(x) = \sqrt{x^r} \quad \text{X}$$

$$g(x) = \sqrt{|x|} \times \sqrt{|x|} \quad \text{و} \quad f(x) = \sqrt{x|x|} \quad \text{X}$$

(۱) $x \geq 0 \rightarrow g = \sqrt{x \cdot x} = \sqrt{x^r} = (\sqrt{x})^r = f \quad \checkmark$

$$\therefore D_f = \mathbb{R}$$

$$D_g = [0, +\infty)$$

$$D_f \neq D_g$$

$$2) D_f = [0, +\infty) \quad D_g = \mathbb{R}$$

$$D_g = \mathbb{R}$$

$$D_f \neq D_g$$

$$3) D_f = \mathbb{R}$$

$$D_g = [0, +\infty)$$

$$D_f \neq D_g$$

۱۳

اگر دو تابع $f(x) = \frac{x-2}{x-3}$ کدام است؟

$$g(x) = \begin{cases} \frac{x^2 - 5x + 6}{x - 3} & x \neq 3 \\ b & x = 3 \end{cases}$$

$$x-3 \neq 0 \rightarrow x \neq 3 \rightarrow a=3$$

$$x=3 \rightarrow 1=b \rightarrow b=1$$

$$3a-b = 9-1 = 8$$

در کدام گزینه دو تابع برابرند؟

$$\begin{cases} f(x) = \frac{x}{|x|} \\ g(x) = \frac{\sqrt{x^r}}{x} \end{cases}$$

$$\begin{cases} f(x) = \log x^r \\ g(x) = r \log x \end{cases}$$

$$\frac{\sin x}{\cos x}$$

$$\begin{cases} f(x) = \tan x \cot x \\ g(x) = 1 \end{cases}$$

$$\frac{\cos x}{\sin x}$$

$$\begin{cases} f(x) = \frac{x^r}{x} \\ g(x) = |x| \end{cases}$$

۱) $D_f = R - \{0\}$

$$D_g = R$$

$$D_f \neq D_g$$

$\therefore D_f = R - \left\{ 0, \frac{\pi}{r}, \pi, \frac{3\pi}{r}, 2\pi \right\}$

$$D_g = R$$

$$D_f \neq D_g$$

۲) $D_f = R - \{0\}$

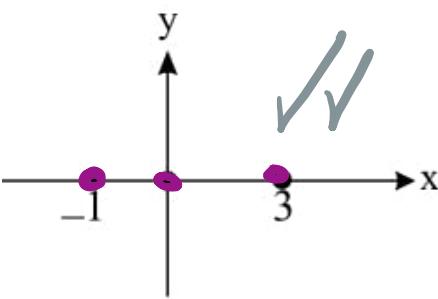
$$D_g = (-\infty + \infty)$$

$$D_f \neq D_g$$

$\Rightarrow R - \{0\}$

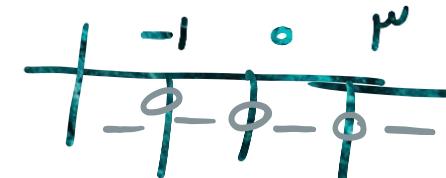
$$\frac{\sqrt{x^r}}{x} = \frac{|x|}{x} = \frac{x}{|x|} = g$$

۱۵ تابع f با نمودار مقابل، با کدام تابع برابر است؟

$$h(x) = \sqrt{-x(x+1)(x-3)}$$

$$t(x) = \sqrt{|x|(x+1)^2(x-3)^2}$$

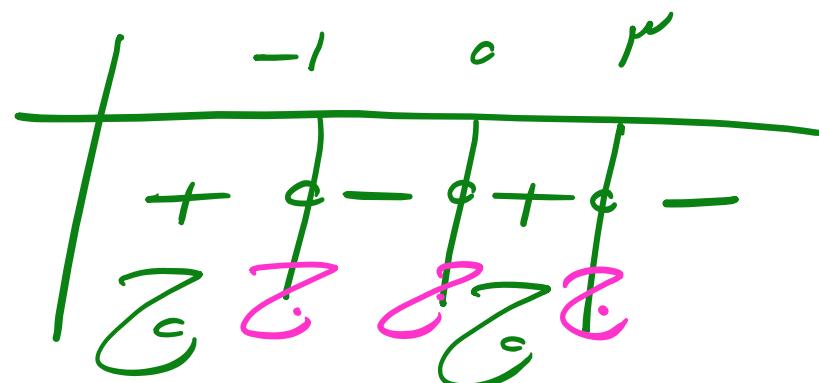

$$g(x) = \{(-1, -1), (0, 0), (3, 3)\}$$

$$k(x) = \{(-1, 0), (3, 0)\}$$

$$-x(x+1)(x-3) \geq 0$$

$$\begin{cases} -x=0 \rightarrow x=0 \\ x+1=0 \rightarrow x=-1 \\ x-3=0 \rightarrow x=3 \end{cases}$$

۱۶

تابع موجود در کدام گزینه بر هم منطبق نیستند؟

$$g(x) = \frac{\cos x}{\sin x} \quad , \quad f(x) = \underline{\cot x} \quad \text{۲}$$

$$g(x) = |2x| \quad , \quad f(x) = \sqrt{|x|} \quad \text{۱}$$

$$g(x) = \underline{1} \quad , \quad f(x) = \frac{|x|}{\sqrt{x^2}} \quad \text{۲}$$

$$g(x) = \sin^2 x + \cos^2 x \quad , \quad f(x) = 1 \quad \text{۳}$$

$\therefore D_f = R - \{0\}$

$D_g = R$

$D_f \neq D_g$

۱۷

به ازای کدام مقدار k تابع $f(x) = \underline{\underline{x - ۴}}$ با $g(x) = \begin{cases} \frac{x^۲ - ۱۶}{x + ۴} & x \neq -۴ \\ k & x = \underline{\underline{-۴}} \end{cases}$ مساوی هستند؟

$$x = -4 \rightarrow -1 = k$$

~~$\cancel{x = -4}$~~

۱۸

اگر دو تابع $\{(\underline{a}, b-1)(\underline{c}, 1)\}$ و $f = \{(\underline{a}, 1)(\underline{c}, 2)(\underline{d}, 1)\}$ کدام است؟

$$\rightarrow b-1=1 \rightarrow b=2$$

$$\cancel{a=1}$$

$$\cancel{c=2}$$

$$2c-b+a = 2-1+1 = 2$$

$$\cancel{d=1}$$

اگر دو تابع $\{f, g\}$ کدام است؟ $f = \{(2a^r - 1, b^r + 1), (b + 1, 2a - 1)\}$ و $g = \{(c, -1), (d, e)\}$

$$b+1 = r \rightarrow b = r$$

$$2a-1 = -1 \rightarrow a = c$$

$$f = g \rightarrow f((r-1)(cd)) = f((-1, r))((r-1))$$

$$c = -1$$

$$d = r$$

$$c+d = -1+r=1$$

در کدام یک از گزینه‌های زیر توابع داده شده باهم مساوی هستند؟ ()، نماد جزء صحیح است.

$$\begin{cases} f(x) = \sqrt{4-x^2} \\ g(x) = \sqrt{2+x} \times \sqrt{2-x} \end{cases}$$

$$\begin{cases} f(x) = \frac{1}{x+2} \\ g(x) = \frac{x-2}{x^2-4} \end{cases}$$

$$\begin{cases} f(x) = [x^2] \\ g(x) = [x]^2 \end{cases}$$

$$\begin{cases} f(x) = \sqrt{x^2 - 5x + 6} \\ g(x) = \sqrt{\underline{x-2}} \times \sqrt{\underline{x-3}} \end{cases}$$

۱) $D_f = R - \{ -1 \}$

$D_g = R - \{ 0 \pm 1 \}$

$D_f \neq D_g$

۲) $x^2 - 2x + 4 \geq 0$

$$\begin{array}{c} + \quad + \\ \hline + \quad - \quad + \\ \hline \end{array}$$

$D_f \neq D_g$

$\Rightarrow x = \sqrt{r} \rightarrow f = [\sqrt{r}] = r$
 $g = [\sqrt{r}]^2 = 1$

$f \neq g$